

ЯРОСЛАВ ХАШЕК

МЪМРЕНЕ

Превод от чешки: Светомир Иванчев, Стефан Бошнаков, Василена
Мирчева, 1998

chitanka.info

Гимназистът Ото седеше в беседката и пиеше мляко. Срещу него се бе разположил вуйчо му, преподаваният отец от Добронице, пушеше лула и гледаше тъжно племенника си.

На Ото половинчасовото мълчание му дойде много, затова се обади:

— Както пече тия дни, ръжта скоро ще узрее.

— Пече я, пече, за теб вече знам със сигурност, че си изпечен калпазанин...

— Ама моля ти се, мили ми вуйчо — отвърна елегантно Ото, — позволи ми да изразя съмнение в това, което току-що ми каза.

— Ти чел ли си нещо от Томас Кемпински?

— Не съм.

— То си личи. Аз на твоята възраст се бях посветил изцяло на учението. Като бях на двайсет и четири години, издадох кратка научна студия за Ноевия ковчег, в която неопровержимо доказах, че вместимостта му е била 2 075 000 кубични стъпки. Тогава още смятахме в стъпки. На двайсет и шест годишна възраст потвърдих становището на свети Иполит, че жената на Сим се е казвала Нахалат Махнук, жената на Хам — Зетдкалхнабу, а жената на Иафет — Аратка. Ти, разбира се, не си богослов, но не няма да ти навреди да обръщаш внимание и на тези въпроси. Ако отделяше два часа дневно за такива неща, нямаше да мислиш за идиотщини. Ото, я ми кажи къде спащеш?

— В града, мили ми вуйчо.

— Добре започваш ваканцията, Ото. Не се изненадвам, затова съм длъжен да поговоря с теб. Доколкото разбрах, целият ти живот в града представлява низ от осъдителни постъпки. Събирал си се с лоши другари, а какво казва за прекалената общителност в осма глава на първата си книга „Напомняния за облагите от богоугодния живот“ Томас Кемпински? „Не разкривай пред всеки сърцето си! С младежи, чиято мисъл е все в светското, рядко общувай.“ Това е трябвало да го знаеш, преди да проиграеш с Йозеф Заичек и Карел Махулка четирийсет жълтици на карти. Освен това Томас Кемпински казва: „Не се сближавай прекомерно с чужда жена; а всички добри жени повери на Господа.“ Ти обаче не само че не си ги поверил на Господа, понякога дори си ги водил в квартирата си. На една госпожица дължиш трийсет крони — нямам представа, за какво. Писа ми да ѝ ги

изпратя, иначе щяла да вдигне скандал. Ти явно не си разсъждавал за човешкото нещастие според двајсет и втора глава на Кемпински: „Нещастен си където и да си и към когото и да се обърнеш, освен ако не се обърнеш към Господа.“ Каква полза, че ти пратих писмо, с което те молах да изоставиш този живот — та нали щастието на човек не е само в задоволяването със земни блага. Както ти е известно, няколко дни след това писмо трябваше да платя в кръчмата триста и шейсетте халби пиво, които си изпил на вересия — и това ако не е прекалено задоволяване със земни блага! Още Кемпински е казал, че човек никога не е напълно предпазен от изкушението, докато е жив, понеже изворът на изкушението е в самите нас. Щом се отървеш от едно изкушение или прекеждие, веднага идва друго. След като платих дълговете ти в кръчмата, се оказа, че си се сбил с портиера, и пак аз трябваше да му пращам пари, за да си мълчи. Какво? Непрекъснато ти създавал неприятности и те хокал пред съседите ли? Да беше прочел дванайсета глава за ползата от гоненията: „Добре е, че понякога сме подложени на страдания и на гонения. Защото те често подтикват човек да надникне в сърцето си, та да може, поглеждайки се отстрани, да опознае себе си и да не възлага надежди на никакви земни работи.“ Ти обаче вместо това си му залепил четири плесници.

— Пет, мили ми вуйчо!

— Не е въпросът в бройката, Ото, по-добре да беше прочел трета глава от книгата „Напътствия за благотворен вътрешен живот“, озаглавена „За добрия и уравновесен човек“: „Има хора, които нито сами намират покой, нито оставят останалите на мира, с което затрудняват другите и най-вече себе си.“ Трябваше да се явиш на изпит, но не си се явил само защото...

— Съм презрял всички преходни неща — прекъсна го Ото.

— Боже, Боже! — въздъхна господин свещеникът. — А кога ще проучиш двајсет и пета глава — „За ревностното подобряване на целия ни живот“. Нали за голямо подобрене винаги допринасят две неща: първо, насилствено откъсване от онова, към което грешно се стреми тялото ни, и, второ, пламенен стремеж към доброто, което най-недостига на хората. Недей да се хвалиш! Онзи, който е пламенно отдаден на Господа, покорно търпи и приема всичко, което му се каже. Ото, защо се смееш?

— Ами сетих се за оня виц, дето го разказа вчера в кръчмата господин адюнктът. Съдели една жена за сводничество и съдията я попитал дали може да посочи някакво смекчаващо вината обстоятелство. „Да, господине, помислете си само, имам четири пораснали дъщери и само едната от тях пратих в бардака.“ Много смешно, нали, вуйчо?

Господин свещеникът така се сепна, че лулата му падна от устата...

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.